

**Załącznik nr 11
do Regulaminu konkursu nr RPMP.09.02.02-IP.01-12-011/16**

**Ogólne wymagania dotyczące monitorowania wskaźników
w projekcie**

Wskaźniki są głównym narzędziem służącym monitorowaniu postępu w realizacji założonych działań i celów projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu **wskaźniki produktu** oraz **wskaźniki rezultatu**. Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel projektu (w przypadku wskaźników rezultatu) lub przewidziane w nim działania (wskaźniki produktu) zostały zrealizowane, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany we wniosku o dofinansowanie projektu problem dotyczący grupy docelowej został rozwiązany lub złagodzony, a projekt zakończył się sukcesem. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny ponadto umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu. Wskaźniki powinny w **sposób precyzyjny i mierzalny** umożliwić weryfikację stopnia realizacji tego celu.

Wskaźniki produktu – dotyczą realizowanych działań. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem i są bezpośrednio związane z wydatkami ponoszonymi w ramach projektu. Co do zasady, wskaźniki produktu monitorowane są w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

Wskaźniki rezultatu – dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS. Określają efekt zrealizowanych działań w odniesieniu do osób lub podmiotów, np. w postaci zmiany sytuacji na rynku pracy. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najściślej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach odpowiedniego priorytetu inwestycyjnego. Oznacza to, że wskaźnik rezultatu obrazuje efekt wsparcia udzielonego danej osobie lub podmiotowi i nie obejmuje efektów dotyczących grupy uczestników lub podmiotów, która nie otrzymała wsparcia.

Wyróżnia się następujące wskaźniki rezultatu:

- **wskaźniki rezultatu bezpośredniego** – są bezpośrednim efektem dofinansowanego projektu, odnoszą się do sytuacji uczestników projektu bezpośrednio po zakończeniu wsparcia, tj. w przypadku osób lub podmiotów – po zakończeniu ich udziału w projekcie (mierzone są do 4 tygodni od zakończenia udziału przez uczestnika w projekcie);
- **wskaźniki rezultatu długoterminowego** – dotyczą efektów wsparcia osiągniętych w dłuższym okresie od zakończenia wsparcia, odnoszą się do sytuacji uczestników po upływie co najmniej 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie.

Z uwagi na moment pomiaru, Projektodawca określa w treści wniosku o dofinansowanie projektu **wskaźniki produktu** oraz **wskaźniki rezultatu bezpośredniego**.

Wskaźniki **rezultatu długoterminowego** wykazywane są na podstawie badań ewaluacyjnych/analiz realizowanych na reprezentatywnej próbie uczestników projektu. Wskaźniki rezultatu długoterminowego monitorowane są przez IZ.

Zarówno wskaźniki produktu, jak i wskaźniki rezultatu podzielone są na **wskaźniki kluczowe** oraz **wskaźniki specyficzne dla programu** i **wskaźniki specyficzne dla projektu**. Wskaźniki te uwzględnia się w następujących częściach wniosku o dofinansowanie projektu:

E.3 Wskaźniki kluczowe realizacji projektu

E.3.1 Wskaźniki produktu – kluczowe

E.3.2 Wskaźniki rezultatu – kluczowe

E.4 Wskaźniki specyficzne dla programu

E.4.1 Wskaźniki produktu - specyficzne dla programu

E.4.2 Wskaźniki rezultatu - specyficzne dla programu

E.5 Wskaźniki specyficzne dla projektu

E.5.1 Wskaźniki produktu - specyficzne dla projektu

E.5.2 Wskaźniki rezultatu - specyficzne dla projektu

W celu zapewnienia pełnej i rzetelnej informacji na temat efektów wsparcia na poziomie projektu, Beneficjent **wybiera i monitoruje wszystkie wskaźniki ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (WLWK)¹ adekwatne do zakresu i celu realizowanego projektu.**

Wymogiem minimalnym w tym zakresie, niezbędnym do zapisania wniosku w systemie informatycznym jest uwzględnienie we wniosku o dofinansowanie projektu co najmniej jednego wskaźnika z WLWK odpowiadającego działaniom zaplanowanym w ramach projektu.

Definicje wskaźników oraz szczegółowy sposób pomiaru zostały opisane w [Załączniku nr 6](#) do niniejszego *Regulaminu konkursu*.

E.3 Wskaźniki kluczowe realizacji projektu

Beneficjent realizując projekt w ramach niniejszego konkursu **zobowiązany jest do wskazania we wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie monitorowania w trakcie realizacji projektu wszystkich adekwatnych do planowanych w projekcie działań wskaźników kluczowych produktu oraz rezultatu bezpośredniego** – wybór dokonywany jest z listy rozwijalnej.

1. Wskaźniki produktu (E.3.1.):

- **Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie.**

Wśród **wskaźników produktu – kluczowych (punkt E.3)** występują także **wskaźniki horyzontalne**, odnoszące się do wpływu Umowy Partnerskiej 2014 – 2020 w kluczowych dla Komisji Europejskiej obszarach. Do wskaźników produktu horyzontalnych należą:

- **Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.**
- **Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.**

---

¹ Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych jest załącznikiem do *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*.

- Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych (O/K/M).

2. Wskaźniki rezultatu bezpośredniego (E.3.2):

- Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu.

E.4 Wskaźniki specyficzne dla programu

Wskaźniki specyficzne dla programu stanowią ewentualne dodatkowe wskaźniki uwzględniające specyfikę danego Programu Operacyjnego i są przypisane do konkretnego priorytetu inwestycyjnego.

W przypadku niniejszego konkursu wskaźniki specyficzne nie mają zastosowania, tym samym punkt E.4 należy pozostawić bez wypełnienia (należy usunąć pusty wiersz).

E.5 Wskaźniki specyficzne dla projektu

Oprócz wymienionych powyżej wskaźników, Wnioskodawca może też określić **własne wskaźniki pomiaru celu** (E.5) zgodnie ze specyfiką projektu (wskaźniki projektowe). Wskaźniki projektowe mogą zostać wykazywane jako **dodatkowe wskaźniki produktu** lub **dodatkowe wskaźniki rezultatu** (w zależności specyfiki wskaźnika). Wskaźniki te mają charakter monitoringowo-rozliczeniowy na poziomie projektu z uwagi na brak możliwości ich agregowania i porównywania pomiędzy projektami.

Beneficjent, który realizuje projekt wynikający z programu rewitalizacji, lub projekt o zasięgu horyzontalnym (nie zorientowany terytorialnie), a który został profilowany na obszary objęte programami rewitalizacji, **zobowiązany jest każdorazowo** do wyboru i określenia wartości docelowej następującego wskaźnika specyficznego dla projektu:

- **Udział projektu w odniesieniu do obszaru objętego programem rewitalizacji.**

Program rewitalizacji definiowany jest zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.

Do momentu uruchomienia programów rewitalizacji, w sytuacji gdy gmina planuje realizację takiego programu, Beneficjent na etapie konstruowania wniosku o dofinansowanie może określić wartość docelową na poziomie zero, natomiast na etapie realizacji projektu powinien wykazać faktyczne wykonanie wskaźnika (już po uchwaleniu właściwego programu).

Wskaźnik wynikający z kryteriów wyboru projektów

Beneficjent, który realizuje projekt wybrany do dofinansowania w ramach niniejszego konkursu, w związku z koniecznością spełnienia obligatoryjnego kryterium wyboru projektów, **zobowiązany jest** do uwzględnienia i określenia wartości docelowej następującego wskaźnika specyficznego dla projektu:

- **Wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej.**

Szczegółowe informacje dotyczące efektywności społeczno-zatrudnieniowej opisane zostały w *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego współfinansowanego ze środków EFS w ramach RPO WM na lata 2014-2020* stanowiącej Załącznik nr 3 do *Regulaminu konkursu*.

Dla każdego wybranego wskaźnika (punkty E.3 do E.5):

- **produktu** – należy określić **jednostkę pomiaru**, a następnie na podstawie przeprowadzonej analizy problemu wskazać **wartość docelową** (wyjątkiem są wskaźniki produktu horyzontalne, dla których wartość docelowa nie jest obligatoryjna, tzn. można wpisać wartość 0),
- **rezultatu** – należy określić **jednostkę pomiaru**, a następnie na podstawie przeprowadzonej analizy problemu wskazać **wartość bazową** i **wartość docelową**.

Wartość bazowa stanowi punkt wyjścia, określa sytuację danej grupy docelowej przed rozpoczęciem realizacji projektu oraz może służyć do oceny doświadczenia Beneficjenta w realizacji podobnych przedsięwzięć. Wartość bazowa wskaźnika nie jest uwzględniana w jego wartości docelowej. W niektórych przypadkach wartość bazowa ma na celu również zdiagnozowanie sytuacji danej grupy docelowej przed realizacją projektu - określa, w zależności od przyjętego wskaźnika, stan ich wiedzy, czy skuteczność działań podejmowanych wobec nich przez Beneficjenta lub inne podmioty.

W sytuacji, gdy oszacowanie wartości bazowej nie jest możliwe, m.in. ze względu na brak dostępnych danych historycznych lub ich nieporównywalność, **wartość bazowa może wynosić zero**.

Wartość docelowa wskaźnika powinna odnosić się do projektu opisywanego we wniosku o dofinansowanie projektu i wskazywać zmianę, jaką Wnioskodawca chce dokonać dzięki realizacji projektu. Wartość docelowa jest wynikiem podjętych w projekcie działań, a jej osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie wskazanego celu projektu.

W odniesieniu do każdego wskaźnika wybranego we wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca przedstawia **sposób pomiaru**. Należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą poszczególne wskaźniki realizacji celu projektu poprzez ustalenie **źródła danych** do pomiaru wskaźnika, **sposobu pomiaru**, a także **częstotliwości pomiaru wskaźnika**. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika oraz ewentualną konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań lub analiz. Określając źródło danych oraz metodę pomiaru należy mieć na uwadze definicje i sposoby pomiaru wskaźników określone w **Załączniku nr 6** do Regulaminu konkursu. Opisując sposób pomiaru wskaźnika należy zawrzeć informacje dot. **częstotliwości pomiaru**, a **w przypadku wskaźników projektowych** (nie wybranych z listy rozwijanej) należy w tym miejscu **doprecyzować także definicję wskaźnika**, o ile jest to konieczne ze względu na stopień skomplikowania zjawiska, które wskaźnik będzie monitorował.

Monitorowanie postępu rzeczowego

Projektodawca zapewnia zgodność przyjętego sposobu monitorowania wskaźników w projekcie z zapisami **Wytocznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020**.

Warunkiem kwalifikowania uczestnika do projektu jest uzyskanie **wszystkich danych** wskazanych w *Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020* oraz w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*, potrzebnych do monitorowania wskaźników kluczowych oraz przeprowadzenia ewaluacji, a także zobowiązanie osoby fizycznej otrzymującej wsparcie do przekazania informacji na temat jej sytuacji po opuszczeniu projektu.

Uczestnikiem projektu jest osoba fizyczna bez względu na wiek lub podmiot bezpośrednio korzystający z interwencji EFS.

Bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby/podmiotu, prowadzące do uzyskania korzyści przez uczestnika.

Wsparciem bezpośrednim dla podmiotu jest np. wsparcie realizowane na rzecz jego funkcjonowania. Wsparciem bezpośrednim dla danego podmiotu nie jest przeszkolenie lub inna forma wsparcia jego pracownika w sytuacji, gdy nie wynika to z potrzeb tej instytucji (np. pracownik zgłasza się na szkolenie z własnej inicjatywy).

Jako uczestników wykazuje się wyłącznie osoby i podmioty, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia wspólnych wskaźników produktu, i dla których planowane jest poniesienie danego wydatku. Niezbędnymi danymi w przypadku osób fizycznych oraz wsparcia pracowników instytucji są dane dotyczące co najmniej **płci, statusu na rynku pracy, wieku, wykształcenia, sytuacji gospodarstwa domowego**².

Bez określenia powyższych danych nie można wykazać danej osoby jako uczestnika projektu, a tym samym, powiązanych z nim wskaźników produktu i rezultatu.

W sytuacji, gdy uczestnik będący osobą fizyczną lub jego opiekun prawny nie udzieli informacji na temat **danych wrażliwych** (tj. osoby z niepełnosprawnościami, migranci, osoby obcego pochodzenia i mniejszości, osoby z innych grup w niekorzystnej sytuacji społecznej) istnieje możliwość wprowadzenia do systemów informatycznych danych uczestnika niekompletnych w ww. zakresie, pod warunkiem udokumentowana przez Beneficjenta, iż działania w celu zebrania przedmiotowych danych zostały podjęte.

Odmowa udzielenia przez uczestnika ww. **informacji wrażliwych nie jest podstawą do stwierdzenia niekwalifikowalności**, o ile Wnioskodawca nie kieruje wsparcia do grup **charakteryzujących się przedmiotowymi cechami** (np. do osób z niepełnosprawnościami).

Osób lub podmiotów niekorzystających z bezpośredniego wsparcia nie należy wykazywać jako uczestników.

Wnioskodawca odpowiada za prawidłowość danych wprowadzanych do systemu informatycznego e-RPO.

Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach projektu jest prowadzone przez Beneficjenta **na bieżąco, równoległe z analizą postępu finansowego.**

² Informacje dotyczące sytuacji gospodarstwa domowego odnoszą się do następujących wskaźników wspólnych: liczba osób żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących, objętych wsparciem w programie; liczba osób żyjących w gospodarstwie domowym bez osób pracujących, z dziećmi pozostającymi na utrzymaniu, objętych wsparciem w programie; liczba osób żyjących w gospodarstwie składającym się z jednej osoby dorosłej i dzieci pozostających na utrzymaniu, objętych wsparciem w programie.

Wartości wskaźników sprawozdawane we wnioskach o płatność służą monitorowaniu postępu rzeczowego w projekcie, niezależnie od poziomu finansowego rozliczenia projektu. Dane na temat postępów w osiągnięciu wskaźników w ramach projektu wraz z opisem zidentyfikowanych trudności w realizacji wartości docelowych, a także podjętych działań zaradczych, **są raportowane w ramach systemu sprawozdawczości.**

Osiągnięte wartości wskaźników sprawozdawane we wnioskach o płatność odnoszą się do stanu **rzeczywistego i efektów faktycznie osiągniętych**, z uwzględnieniem stanu zaawansowania finansowego całego projektu oraz poziomu jego finansowego rozliczenia.

Beneficjent odpowiada za **aktualność, kompletność i jakość** przekazywanych danych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego. Beneficjent zapewnia, iż dane te są **zgodne z dokumentami źródłowymi.**

Beneficjent jest zobowiązany do **udostępniania informacji o odbiorcach wsparcia realizowanego w projekcie**, a także wszelkich danych związanych z jego realizacją. Na etapie wdrażania projektu Instytucja Pośrednicząca może zwrócić się do Beneficjenta z prośbą o przedstawienie danych dotyczących realizacji projektu i jego uczestników, dodatkowych w stosunku do informacji zawartych w systemie informatycznym, w związku z zaistnieniem doraźnych potrzeb informacyjnych. W przypadku konieczności monitorowania długoterminowych wskaźników rezultatu, prośba o udostępnienie informacji o realizowanym projekcie i jego uczestnikach może zostać skierowana do Beneficjenta także po zakończeniu realizacji projektu.

Szczegółowe informacje dot. monitorowania wskaźników zawarte są w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.*